در «چاردیواری» بخوانید:

چند قاب زنانه از انقلاب اسلامی

دهه فجر انقلاب اسلامی

امام خمینی(ره): این نعمت بزرگ الهی (انقلاب اسلامی) را ارزان از دست ندهید

گفت‌وگو با اسدا... بادامچیان درباره روزهای انقلاب

امام(ره) فرمودند: انقلاب را مردم پیروز کردند

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

www.jamejamdaily.ir

دوشنبه ۲۰ بهمن ۱۳۹۹ | ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۸۷۴ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Monday - February 8, 2021

۲۰

عکس: Leader.ir | ۲

فرمانده کل قوا با تبیین سیاست قطعی ایران

بازگشت به تعهدات برجامی را مشروط به لغو عملی تحریم‌ها دانستند

ما شرط می‌گذاریم

ویژه‌ها

گزارش جام جم از سفر رئیس مجلس شورای اسلامی به روسیه

تهران و مسکو در مسیر روابط راهبردی

۱

منازعه دولت آمریکا با پکن در دوران ریاست جمهوری بایدن هم ادامه خواهد داشت

جنگ سرد ادامه دارد

۸

گزارشی از پشت صحنه برنامه «پنجره باز» که این روزها روی آنتن شبکه سلامت می‌رود

طبیبان قصه‌گو

۶

نقد و بررسی ۲ فیلم «خط فرضی» و «گیج‌گاه» از آثار سودای سیمرغ سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

سرگیجه جشنواره‌ای

خورشید، شنای پروانه، شبی که ماه کامل شد، سرخ‌پوست، ماجرای نیمروز: رد خون، متری شیش‌ونیم، قصر شیرین، تنگه ابوقریب، مغزهای کوچک زنگ‌زده و شعله‌ور؛ اینها بهترین، جذاب‌ترین و پرسروصداترین فیلم‌های سه دوره اخیر جشنواره فیلم فجر هستند. آثاری که نظر مردم و منتقدان را به خود جلب کردند و فارغ از برخی نقدها، کیفیت و استاندارد قابل قبولی داشتند. سی و نهمین جشنواره فیلم فجر که به آخر راه رسیده...

۱۱

بیشتر بخوانید

تزریق واکسن ضدکرونای روسی به کادر درمان بخش مراقبت‌های ویژه از امروز آغاز می‌شود

دست پر ایران در مبارزه با کرونا

۱۸

دلایل گرانی محصولات کشاورزی در ماه‌های اخیر چیست؟

رقابت خیار با بیت‌کوین!

۳

به مناسبت ایام‌ا... دهه فجر از ۹۸۰ طرح فنی رسانه‌ملی بهره‌برداری شد

تلویزیون دیجیتال سراسری شد

۷

ساخت و ساز بر فراز کوه تاریخی و محوطه باستانی شیوشگان کرمان ادامه دارد

شیون شیوشگان

۱۶

یادداشت

سیاست قاطع

محسن پاک‌آیین

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

بیانات دیروز رهبری و بیان مواضعی که با عنوان سیاست قاطع از آن یاد می‌کنیم، ادامه فرمایشات ایشان طی چند هفته گذشته است. چند هفته پیش بود که ایشان در سخنانی قاطعانه تاکید کردند ایران در صورتی به برجام باز خواهد گشت که تحریم‌ها لغو شود. در فاصله میان این دو سخنرانی البته غربی‌ها موضعگیری‌هایی داشتند که باید به درستی، آنها را لفاظی نامید. امانوئل مکرون، رئیس جمهوری فرانسه در صحبتی اعلام کرد در دور جدید مذاکرات، عربستان هم باید به جمع مذاکره‌کنندگان بپیوندد. این در حالی است که این موضع به هیچ وجه مورد پذیرش ایران نیست. ماهیت عربستان سعودی، جنایتش در یمن و رفتار خصمانه ریاض با تهران برای ما کاملا مشخص است. از سویی دیگر، برخی مقامات دولت جدید آمریکا از جمله وزیر خارجه این کشور در مواضعی اعلام کرده‌اند ابتدا ایران باید به تعهداتش برگردد و بعد از آن موضوع بازگشت به برجام از سوی آمریکا بررسی می‌شود. از سویی دیگر سه کشور آلمان، فرانسه و انگلیس هم با انتشار بیانیه‌ای خواستار بازگشت ایران به تعهدت برجامی شدند. گذشته از اینها نتانیاهو و دیگر مقامات رژیم صهیونیستی بعد از طرح موضوع بازگشت احتمالی آمریکا به برجام مدعی شدند در صورت وقوع این اتفاق به ایران حمله می‌کنند. طبعا با توجه به این اظهارات و موضعگیری‌ها، انتظار مردم ایران و همچنین برخی ناظران خارجی این بود که موضع قاطعی از سوی جمهوری اسلامی اتخاذ شود. سخنان دیروز رهبر انقلاب، دقیقا مصداق بارز همان سیاست قاطعی است که از سوی ایران بیان شد. ایشان در سخنان دیروز خود با اشاره به لفاظی‌های غربی‌ها و مقامات آمریکایی تعبیر مهمل‌گویی را به‌کار بردند. این بیانات، پاسخی محکم به اظهارات و لفاظی‌های مقامات غربی بود. رهبر انقلاب قاطعانه مطرح کردند تحریم‌ها باید لغو شود و این لغو تحریم‌ها باید مورد راستی‌آزمایی از سوی ایران قرار گیرد و پس از آن جمهوری اسلامی بار دیگر به تعهدات برجامی بازمی‌گردد.

آمریکایی‌ها بدون هیچ منطقی از برجام خارج شدند و اروپایی‌ها هم نسبت به تعهدات برجامی خود بی‌اعتنا بودند. در مقابل چنین رفتاری این حق برای ایران وجود داشت که در چارچوب برجام، تعهدات خود را نسبت به این توافق کاهش دهد. این روند کاهشی تا زمانی که مساله رفع تحریم‌ها به قوت خود باقی است، استمرار خواهد داشت. سیاست قاطع رهبری دقیقا مطابق با واقعیت‌های موجود دنیای سیاست است و از صراحت و شفافیت لازم برخوردار است. ادامه این روند هم کاملا بستگی به رویکردهای غرب و آمریکا دارد. کشورهای اروپایی و ایالات متحده باید دست از لفاظی‌ها و همچنین مهمل‌گویی بردارند و به طور صریح اعلام کنند به تعهدات خود پایبندند و تحریم‌ها را لغو خواهند کرد. تنها در این صورت است که می‌توان درباره برجام به یک نتیجه مشخص رسید.

گزارش خبری

گزارش جام جم از سفر رئیس مجلس شورای اسلامی به روسیه

تهران و مسکو در مسیر روابط راهبردی

فتاح غلامی

سیاسی

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی دیروز در اولین سفر خارجی خود راهی روسیه شد تا درباره تحولاتی مهم با محوریت مسائل مرتبط با جنوب غرب آسیا، تبادلات اقتصادی و صنعتی، برجام و موضوعات مربوط به حوزه سلامت با مقامات عالی‌رتبه روس بحث و گفت‌وگو کند.

این سفر به دعوت ویچیسلاو والودین، رئیس دومای دولتی روسیه از رئیس مجلس شورای اسلامی ایران صورت گرفته و قالیباف قرار است در این سفر سه‌روزه با همتایان خود در دوما و سنا، مقامات اقتصادی، تجاری، سیاسی و امنیتی روسیه دیدار کند.

علاوه بر تقویت همکاری‌های اقتصادی در قالب روابط دوجانبه، تقویت روابط تجاری در قالب اتحادیه اوراسیا که ایران عضو ناظر آن است و همچنین بحث درباره کریدور شمال و جنوب از دیگر موضوعات مهم سفر قالیباف به روسیه خواهد بود.

در این سفر مجتبی ذوالنوری، رئیس و ابوالفضل عمومی سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، فریدون عباسی رئیس کمیسیون انرژی و سیدجواد ساداتی‌نژاد رئیس کمیسیون کشاورزی، قالیباف را در این سفر همراهی می‌کنند.

رئیس مجلس شورای اسلامی قبل از عزیمت به روسیه در پاویون فرودگاه مهرآباد در گفت‌وگوی تلویزیونی و در تشریح سفر خود با اشاره به این‌که رهبر معظم انقلاب همواره تأکید بر روابط راهبردی با روسیه داشتند، اظهارکرد: یکی از برجستگی‌های این سفر آن است که در راستای مسائل راهبردی حامل پیام مهمی در همین چارچوب هستم.

وی با مناسب و خوب توصیف کردن روابط تهران و مسکو در حوزه‌های مسائل اقتصادی و سیاسی، مسائل دفاعی و امنیتی، صنعتی، فناوری، علمی و دانشگاه خاطرنشان کرد: مشترکات زیادی بین ایران و روسیه درزمینه مسائل منطقه‌ای و جهانی وجود دارد؛ این مشترکات فراوان ما را به این سمت هدایت می‌کند که بتوانیم این نگاه مشترک و فرصت‌هایی که وجود دارد - اعم از فرصت‌های منطقه‌ای و جهانی با هماهنگی بیشتر و در جهت ساختارهای مناسب‌تر با فرصت‌هایی که امروز وجود دارد - را توسعه دهیم، چراکه این کار به نفع روابط دو کشور و مردم منطقه و به نفع حرکت‌های صلح‌طلبانه جهانی است.

جوسازی درباره یک موضوع فرعی

پیش از انجام این سفر، با توجه به اخباری که درباره دیدار قالیباف و پوتین و رعایت پروتکل‌ها منتشر شد برخی جریان‌های سیاسی جوسازی فراوانی را درباره عدم دیدار میان رئیس مجلس شورای اسلامی و رئیس جمهوری روسیه مطرح کردند اما با توجه به اهمیت سفر مذکور و ترکیب اعضای شرکت‌کننده در تیم همراه قالیباف و همچنین برنامه‌های متعددی که برای دیدارهای متقابل میان مقامات ایرانی و روسی در این سفر سه‌روزه در نظر گرفته‌شده و محتوای موضوعات موردبحث به نظر می‌رسد جنجال‌های رسانه‌ای درباره این سفر بیشتر تلاشی برای پرداختن به حواشی و کمرنگ کردن اثرات احتمالی این سفر است.

تاکنون نوع نگاه برخی مسؤولان دولتی به‌ویژه در حوزه سیاست خارجی مبتنی بر اعتماد بر کشورهای غربی و اروپایی بوده و البته تجربه تاریخی نشان داده این نگرش نسبت به غرب از کارایی لازم برخوردار نبوده است. مصداق عینی آن برجام است که اکنون به‌واسطه بی تعهدی کشورهای اروپایی و همچنین هماهنگی کامل آنها باسیاست‌های دولتمردان آمریکایی برای تحت‌فشار قرار دادن جمهوری اسلامی ایران به حالت احتضار درآمده و نیازمند تنفس مصنوعی است که البته با توجه به اظهارات متناقض مقامات غربی، امیدی به احیای این پیکر بیمار نیست.

بنابراین در چنین شرایطی تغییر این نگاه غالب و تقویت روابط منطقه‌ای و همسایگانی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند فرصت‌های زیادی را برای کشور به بار آورد.

گسترش نگاه به شرق و افزایش رایزنی‌ها و همکاری‌ها با کشورهایی که تاکنون به‌ویژه بعد از انعقاد برجام همراهی بیشتری با جمهوری اسلامی ایران داشتند می‌تواند شرایط کشور را در حوزه مبادلات تجاری، صنعتی، کشاورزی، علمی و.... بهبود ببخشد.

روسیه از جمله این کشورهاست و تجربه نشان داده که در کنار برخی اختلاف‌نظرهایی که ممکن است در برخی سطوح منطقه‌ای، سیاسی و بین‌المللی میان تهران و مسکو وجود داشته باشد اما در سال‌های اخیر و با توجه به منافع مشترک در حوزه سیاسی و منطقه‌ای و بین‌المللی در بسیاری از مسائل، روابط استراتژیکی با هم دارند. تاکنون این نوع همکاری‌ها در برخی تحولات منطقه‌ای بویژه بحرانی که در سوریه به‌وجود آمد بسیار موثر بوده و این همکاری‌ها در عرصه پیگیری اهداف، موانع زیادی را برای پروژه‌های قدرت‌های منطقه‌ای غربگرا در حوزه غرب آسیا در پی داشته است.

این روابط عالی در سطوح سیاسی و منطقه‌ای البته در عرصه‌های اقتصادی هم دنبال می‌شود اما از وزن کمتری برخوردار است. طبعا سفرهایی از این دست می‌تواند ضمن گسترش تعاملات در حوزه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، باعث افزایش روابط در عرصه‌های اقتصادی و تجاری میان دو کشور شود.

زمینه‌ای برای خنثی‌سازی تحریم‌ها

گسترش روابط ممتاز و راهبردی میان ایران و روسیه در حوزه‌های اقتصادی می‌تواند زمینه کاهش فشارها علیه ایران به‌واسطه تحریم‌های یکجانبه آمریکا و غرب را فراهم کند. این نکته را باید در نظر داشت که به هر صورت کشورهایی مثل چین و روسیه تاکنون با وجود همه رایزنی‌های مقامات آمریکایی و اروپایی نسبت به اعمال تحریم علیه جمهوری اسلامی ایران مقاومت زیادی از خود نشان دادند و حتی با توجه به اعمال تحریم‌های صورت گرفته علیه ایران باز هم به گسترش روابط خود با ایران ادامه دادند.

از سوی دیگر سفر اخیر رئیس مجلس ایران به روسیه را باید گامی در جهت تقویت مناسبات پارلمانی میان ایران و روسیه دانست. واقعیت آن است گرچه یکی از وظایف حوزه سیاست خارجی و دست‌اندرکاران این عرصه گسترش روابط سیاسی است با این وصف، دستگاه دیپلماسی کشور محدود به وزارت خارجه نیست؛ تقویت دیپلماسی پارلمانی به عنوانی مکملی برای کم‌کاری‌های احتمالی مدنظر مجلس یازدهم است.

این نکته را باید در نظر داشت که متاسفانه سطح روابط اقتصادی میان ایران و روسیه به‌رغم توافقات زیادی که تاکنون انجام شده از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست و با این‌که تفاهم‌نامه‌های زیادی در زمینه اقتصادی انجام شده اما با این وصف، بسیاری از آنها تاکنون شکل اجرایی به خود پیدا نکرده است. طبعا تقویت روابط پارلمانی در عرصه بین‌المللی و نقشی که مجالس می‌توانند به لحاظ تصویب قوانین و همچنین نظارت بر نحوه اجرای آن داشته باشند شرایط را برای پیگیری توافقات انجام شده در عرصه اقتصادی و افزایش مبادلات تجاری میان ایران و روسیه فراهم می‌کند.